

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា
Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia
Chambres Extraordinaires au sein des Tribunaux Cambodgiens

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
Kingdom of Cambodia
Nation Religion King
Royaume du Cambodge
Nation Religion Roi

អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

Trial Chamber
Chambre de première instance

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩ កញ្ញា ២០០៧/អវតក/អជសដ
Case File/Dossier No. 002/19-09-2007-ECCC/TC

ចំពោះមុខ:

ចៅក្រម និង ណូន ជាប្រធាន

ចៅក្រម Jean-Marc LAVERGNE

ចៅក្រម យ៉ា សុខន

ចៅក្រម Claudia FENZ

ចៅក្រម យូ ឡាន

កាលបរិច្ឆេទ:

ថ្ងៃទី ០២ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៦

ភាសាដើម:

ខ្មែរ/អង់គ្លេស/បារាំង

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ:

សាធារណៈ

ឯកសារដើម
ORIGINAL DOCUMENT/DOCUMENT ORIGINAL
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ទទួល (Date of receipt/date de reception): ..... ០២ / ០៦ / ២០១៦ .....
ម៉ោង (Time/Heure) : ..... ១៥ : ២០ .....
មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង : Case File Officer/L'agent chargé du dossier: ..... SAMN RADA .....

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តី អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤)

នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សុំឱ្យទទួលយកឯកសារចំនួន ២៣ ពាក់ព័ន្ធនឹងសក្តិកម្មរបស់ 2-TCE-88

សហព្រះរាជអាជ្ញា

ជា លាង
Nicholas KOUMJIAN

ជនជាប់ចោទ

នួន ជា
ខៀវ សំផន

សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

ពេជ អង្គ
Marie GIRAUD

មេធាវីជនជាប់ចោទ

សុន អរុណ
Victor KOPPE
គង់ សំអុន
Anta GUISSÉ

១. សេចក្តីផ្តើម

- ១. អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានទទួលសំណើចំនួនពីរ ដែលបានដាក់អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃ វិធានផ្ទៃក្នុង សុំឱ្យទទួលយកជាឯកសារភស្តុតាងនូវឯកសារទាក់ទងនឹងសក្ខីកម្មរបស់អ្នកជំនាញ លោក Alexander HINTON (2-TCE-88)។ សំណើទីមួយត្រូវបានដាក់កាលពីថ្ងៃទី ០៣ ខែ មីនា ឆ្នាំ២០១៦ ដោយក្រុមមេធាវីការពារក្តី នួន ជា ("សំណើរបស់ នួន ជា")^១ ស្នើសុំឱ្យទទួល យកឯកសារចំនួន ១៧។ សំណើទីពីរត្រូវបានដាក់កាលពីថ្ងៃទី ០៤ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦ ដោយក្រុម មេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន ("សំណើរបស់ ខៀវ សំផន")^២ ស្នើសុំឱ្យទទួលយកឯកសារចំនួន ៦។ អង្គជំនុំជម្រះបានស្តាប់ចម្លើយផ្ទាល់មាត់តបរបស់ភាគីចំពោះសំណើនេះ កាលពីថ្ងៃទី ០៧ ខែ មីនា ឆ្នាំ២០១៦^៣។
- ២. អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានសម្រេចទៅលើសំណើទាំងនេះ កាលពីថ្ងៃទី ១០ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦ ដោយទទួលយកឯកសារចំនួន ១៨ ហើយបានកំណត់លេខ "E3" សម្រាប់ឯកសារទាំងនោះ^៤។ លោក HINTON (2-TCE-88) បានផ្តល់សក្ខីកម្មនៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ចាប់ពី ថ្ងៃទី ១៤ ដល់ថ្ងៃទី ១៧ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦^៥។ នៅពេលនេះ អង្គជំនុំជម្រះសូមផ្តល់សំអាងហេតុ សម្រាប់សេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួន^៦ ។

២. សារធានា

២.១ មេធាវីការពារក្តី នួន ជា

¹ សំណើលើវិធាន ៨៧(៤) របស់ នួន ជា ស្នើសុំឱ្យទទួលយកឯកសារចំនួន១៧ ទាក់ទងនឹងសក្ខីកម្មរបស់ Alexander Laban Hinton (2-TCE-88), ឯកសារ E387 ("សំណើរបស់ នួន ជា"), ថ្ងៃទី៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦។

² សំណើរបស់មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន សុំឱ្យទទួលយកជាភស្តុតាងនូវឯកសារមួយចំនួន សម្រាប់ការសួរដេញដោល អ្នកជំនាញ Alexander HINTON, ឯកសារ E387/1 ("សំណើរបស់ ខៀវ សំផន"), ថ្ងៃទី៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦។

³ ប្រតិចារិក ថ្ងៃទី៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦, ទំព័រ ២៧ ដល់៣៦។

⁴ សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តី នួន ជា និងមេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃ វិធានផ្ទៃក្នុង ពាក់ព័ន្ធនឹងសក្ខីកម្មរបស់អ្នកជំនាញ Alexander HINTON, ឯកសារ E387/2 ("សេចក្តីសម្រេចលើកិច្ចមួយ លើសំណើតាមវិធាន ៨៧(៤) ពាក់ព័ន្ធ HINTON"), ថ្ងៃទី១១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦។

⁵ សូមមើល សេចក្តីសម្រេចតែងតាំងអ្នកជំនាញដែលមានរហស្សនាម 2-TCE-88, ឯកសារ E388 ("សេចក្តីសម្រេចតែងតាំង HINTON"), ថ្ងៃទី៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦។

⁶ សូមមើល សេចក្តីសម្រេចលើកិច្ចមួយ លើសំណើតាមវិធាន ៨៧(៤) ពាក់ព័ន្ធ HINTON, កថាខណ្ឌ ៧។

៣. មេធាវីការពារក្តី នួន ជា ស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងទទួលយកឯកសារខាងក្រោមនេះ៖⁷

1. ឯកសារ E387.1.1 – ប្រវត្តិការងាររបស់លោក Alexander HINTON
2. ឯកសារ E387.1.2 – អត្ថបទដែលមានចំណងជើងថា "វប្បធម៌, នរវិទ្យា", *Encyclopedia of Genocide and Crimes Against Humanity*;
3. ឯកសារ E387.1.3 – អត្ថបទដែលមានចំណងជើងថា "ផែនទីនៃការអត់ឃ្លាន" របស់លោក Volodymyr Dibrova, *Ukrainian Weekly*, ថ្ងៃទី ៣០ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៣
4. ឯកសារ E387.1.4 – បញ្ជីក្រុមប្រឹក្សាភិបាល និងទីប្រឹក្សារបស់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា
5. ឯកសារ E387.1.5 – គេហទំព័រសាកលវិទ្យាល័យ Rutgers, "គម្រោងស្តីពីការចងចាំអំពីប្រល័យពូជសាសន៍កម្ពុជា"
6. E387.1.6 – គេហទំព័រមជ្ឈមណ្ឌលសិក្សាពីអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ និងសិទ្ធិមនុស្សរបស់សាកលវិទ្យាល័យ Rutgers, "សុន្ទរកថាស្វាគមន៍របស់ប្រធាន"
7. ឯកសារ E387.1.7 – អត្ថបទដែលមានចំណងជើងថា "Hinton បានជួយនាំមកនូវបណ្ណាសារមួយក្នុងចំណោមបណ្ណាសារពីរបស់សហរដ្ឋអាមេរិកទាក់ទងនឹងឯកសារខ្មែរក្រហមជូនទៅ R-N campus នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៥", *Have You Met Rutgers-Newark?* គេហទំព័រសាកលវិទ្យាល័យ Rutgers
8. ឯកសារ E387.1.8 – គេហទំព័រសាកលវិទ្យាល័យ Rutgers, ប្រវត្តិរបស់លោក Alexander HINTON

---

⁷ សំណើរបស់ នួន ជា, កថាខណ្ឌ ៤ ដល់៣១។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានផ្តល់លេខ "E3" ដល់ឯកសារដែលបានស្នើសុំ នៅក្នុងសំណើរបស់ នួន ជា ហើយដែលត្រូវបានទទួលយកជាភស្តុតាង។ *សូមមើល* សេចក្តីសម្រេចលើកទីមួយ លើសំណើតាមវិធាន ៨៧(៤) ពាក់ព័ន្ធ HINTON, កថាខណ្ឌ ៣។

9. ឯកសារ E387.1.9 – អត្ថបទដែលមានចំណងជើងថា “ការណ្ឌានីស ការផ្សះផ្សា និងខ្មែរក្រហម” និត្តដោយលោក Alex Hinton, *ទស្សនាវដ្តីរបស់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា*, លេខ ២០ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០១
10. ឯកសារ E387.1.10 – អត្ថបទដែលមានចំណងជើងថា “ហេតុអ្វីបានជាគេសម្លាប់ (១)?” ដែលសរសេរដោយលោក Alex Hinton, សារព័ត៌មាន *Phnom Penh Post*, ថ្ងៃទី ០៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៥
11. ឯកសារ E387.1.11 – អត្ថបទដែលមានចំណងជើងថា “ទស្សនៈថា តើមានយុត្តិធម៌ទេនៅប្រទេសកម្ពុជា?” សរសេរដោយលោក Alex Hinton, សារព័ត៌មាន *Phnom Penh Post*, ថ្ងៃទី ២៧ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១១
12. ឯកសារ E387.1.12 – អត្ថបទដែលមានចំណងជើងថា “អស់ពេលហើយសម្រាប់តុលាការខ្មែរក្រហម” សរសេរដោយលោក Tom Fawthrop, *Al Jazeera English*, ថ្ងៃទី ២២ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៣
13. ឯកសារ E387.1.13 – អត្ថបទដែលមានចំណងជើងថា “Transitional justice time: Uncle San, Auntie Yan, and outreach at the Khmer Rouge Tribunal” សរសេរដោយលោក Alexander Laban Hinton, *ប្រល័យពូជសាសន៍ និងអំពើហិង្សារយង់ឃ្នងនៅអាស៊ី៖ កេរ្តិ៍ដំណែល និងការទប់ស្កាត់*, Deborah Mayersen និង Annie Pohlman, eds., ឆ្នាំ ២០១៣
14. ឯកសារ E387.1.14 – អត្ថបទដែលមានចំណងជើងថា “យុត្តិធម៌ និងពេលវេលានៅតុលាការខ្មែរក្រហម៖ ដើម្បីរំលឹកដល់ វាន់ ណាត ជាងគំនូរ និងអ្នកនៅរស់ពីមន្ទីរ ស២១” សរសេរដោយលោក Alexander Laban Hinton, *Genocide Studies and Prevention: ទស្សនាវដ្តីអន្តរជាតិ ភាគ ៨* ឆ្នាំ ២០១៤
15. ឯកសារ E387.1.15 – អត្ថបទដែលមានចំណងជើងថា “បញ្ហានៃការដាក់ឱ្យទៅជាច្បាប់ – ថាតើអំពើហិង្សារយង់ឃ្នងនៅកម្ពុជា និងកូសូវូ គឺជាអំពើប្រល័យពូជសាសន៍?” សរសេរដោយលោក William Schabas, *New England Law Review*, ភាគ ៣៥:២

16. ឯកសារ E387.1.16 – អត្ថបទដែលមានចំណងជើងថា “ការស្វែងរកយុត្តិធម៌នៅវាលពិ
ហាត” សរសេរដោយលោក Alex Hinton, សារព័ត៌មាន *New York Times*, ថ្ងៃទី ៣១
ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៦ និង

17. ឯកសារ E387.1.17 – គេហទំព័រ The New School, “ដែនកំណត់នៃការនឹកឃើញ
(២)”

៤. មេធាវីការពារក្តី នួន ជា លើកឡើងថា ឯកសារទាំង ១៧ ដែលខ្លួនស្នើសុំឱ្យទទួលយកនេះ ទាក់ទង
ជាមួយនឹងប្រវត្តិសាស្ត្រ ឯករាជ្យភាព និងភាពមិនលម្អៀងរបស់លោក HINTON ហើយបង្ហាញ
ថាលោក HINTON មិនមានជំនាញគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីផ្តល់សក្ខីកម្មស្តីពីការប្រព្រឹត្តិចំពោះជនជាតិ
វៀតណាម និងពុទ្ធសាសនិកជន នៅក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យឡើយ។ មេធាវីការពារក្តី
លើកឡើងថា ជាការ "ចាំបាច់ដែលត្រូវពង្រីកកម្រិតនៃភស្តុតាងដែលត្រូវបង្ហាញ" ដោយលោក
HINTON ព្រោះក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ននេះ មានឯកសាររបស់គាត់តិចតួចប៉ុណ្ណោះដែលមាននៅក្នុង
សំណុំរឿង។ មេធាវីការពារក្តីបានលើកឡើងបន្ថែមថា ឯកសារដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងសំណើ
របស់ នួន ជា នឹងអាចនាំទៅដល់ការស្វែងរកការពិត ព្រោះបានអនុញ្ញាតឱ្យមេធាវីការពារក្តី អាច
សួរដេញដោលពីជំនាញរបស់លោក HINTON និងខ្លឹមសារនៃសៀវភៅរបស់គាត់ដែលមាន
ចំណងជើងថា *ហេតុអ្វីបានជាគេសម្លាប់?*¹⁰ ដែលត្រូវបានទទួលយកធ្វើជាភស្តុតាងរួចហើយ¹¹។
មេធាវីការពារក្តី នួន ជា លើកឡើងថា មានឯកសារតែពាក់កណ្តាលប៉ុណ្ណោះនៅក្នុងសំណើរបស់
ខ្លួន ដែលអាចរកបាននៅមុនពេលចាប់ផ្តើមសវនាការ ហើយឯកសារពាក់កណ្តាលទៀត អាចត្រូវ
បានកំណត់អត្តសញ្ញាណ នៅក្រោយពេលដែលអង្គជំនុំជម្រះចេញសេចក្តីសម្រេចទាក់ទងនឹង

⁸ សំណើរបស់ នួន ជា, កថាខណ្ឌ ១។ ប្រតិចារិក ថ្ងៃទី៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦, ទំព័រ ៣៣ ដល់៣៤។

⁹ ប្រតិចារិក ថ្ងៃទី៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦, ទំព័រ ៣២ ដល់៣៣។

¹⁰ សៀវភៅនិពន្ធដោយ Alexander HINTON ដែលមានចំណងជើងថា "ហេតុអ្វីបានជាពួកគេសម្លាប់?", ឯកសារ E3/3346,
ថ្ងៃទី៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១២។

¹¹ សំណើរបស់ នួន ជា, កថាខណ្ឌ ១។ សេចក្តីសម្រេចលើការជំទាស់ ទៅនឹងឯកសារដែលបានស្នើដាក់នៅចំពោះមុខ អង្គជំនុំ
ជម្រះសាលាដំបូង នៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ A6-A11 និង A14-A20 របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា និងឯកសារដែលបានស្នើឡើងដោយភា
គីផ្សេងទៀត, ឯកសារ E185/1, ថ្ងៃទី៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១២។ ឧបសម្ព័ន្ធ គ: ឯកសារដែលបានស្នើឡើងដោយសហព្រះរាជអាជ្ញា,
ឯកសារ E185/1.3, ថ្ងៃទី៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦, ទំព័រ ១២៣។

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តី អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សុំឱ្យទទួលយកឯកសារចំនួន
២៣ ពាក់ព័ន្ធនឹងសក្ខីកម្មរបស់ 2-TCE-88/ សាធារណៈ-ថ្ងៃទី ៣១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៦ ៥/១៩

លោក HINTON ប៉ុណ្ណោះ ដោយសេចក្តីសម្រេចនេះបង្ហាញពីវិសាលភាពនៃភាពជំនាញរបស់
លោក HINTON¹²។

៥. មេធាវីការពារក្តី នួន ជា ក៏បានកត់សម្គាល់ផងដែរថា ក្នុងអំឡុងពេលផ្តល់សក្ខីកម្ម លោក
HINTON មិនគួរផ្តោតទាក់ទងថា តើអំពើប្រល័យជួរសាសន៍បានកើតឡើង ដែរ ឬ យ៉ាងណា
នៅក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យឡើយ ដោយសារតែបញ្ហានេះ “ស្ថិតនៅក្នុងយុត្តាធិការរបស់
អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងទាំងស្រុង”¹³។

២.២ មេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន

៦. មេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន បានស្នើសុំឱ្យទទួលយកឯកសារទាំង ៦ ខាងក្រោមធ្វើជាភស្តុតាង
ទាក់ទងសក្ខីកម្មរបស់លោក HINTON¹⁴៖

1. ឯកសារ E387/1.1 – ប្រវត្តិការងាររបស់លោក Alexander HINTON
2. ឯកសារ E387/1.2 – អត្ថបទដែលមានចំណងជើងថា “ការណ្ឌនីស ការផ្សះផ្សា និងខ្មែរ
ក្រហម” សរសេរដោយលោក Alex Hinton, *ទស្សនាវដ្តីរបស់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា*,
លេខ ២០ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០១
3. ឯកសារ E387/1.3 – អត្ថបទដែលមានចំណងជើងថា “បាទ ពិតណាស់! ហេតុអ្វីបានជា
ពួកគេសម្លាប់ (មនុស្សជាច្រើន)?” សរសេរដោយលោក Henri Locard, សារព័ត៌មាន
Phnom Penh Post, ថ្ងៃទី ០៩ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៥

¹² ប្រតិចារិក ថ្ងៃទី៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦, ទំព័រ ៣៣។ សេចក្តីសម្រេចតែងតាំង HINTON។

¹³ ប្រតិចារិក ថ្ងៃទី៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦, ទំព័រ ៣៣។

¹⁴ សំណើរបស់ ខៀវ សំផន, កថាខណ្ឌ ៤ ដល់១០។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានផ្តល់លេខ “E3” ដល់ឯកសារដែលបានស្នើ
សុំ នៅក្នុងសំណើរបស់ ខៀវ សំផន ហើយដែលត្រូវបានទទួលយកជាភស្តុតាង។ *សូមមើល* សេចក្តីសម្រេចលើកទីមួយ លើ
សំណើតាមវិធាន ៨៧(៤) ពាក់ព័ន្ធ HINTON, កថាខណ្ឌ ៥។ មេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន បានរៀបរាប់ពីឯកសារចំនួន៦
ដែលខ្លួនបានស្នើសុំឱ្យទទួលយកធ្វើជាភស្តុតាង នៅក្នុងសំណើរបស់ខ្លួន ប៉ុន្តែជាបឋមបានដាក់ឯកសារតែប្រាំប៉ុណ្ណោះ ជាឯក
សារភ្ជាប់ជាមួយ សំណើរបស់ ខៀវ សំផន. បន្ទាប់មកមេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន បានដាក់ការកែតម្រូវ ដោយរួមបញ្ចូលឯក
សារទាំងប្រាំមួយ។ *សូមមើល* សំណើសុំកែតម្រូវឯកសារលេខ E387/1.4, E387/1.5 និង E387/1.6, E387/1.4/Corr-1, ថ្ងៃទី
៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦។

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តី អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សុំឱ្យទទួលយកឯកសារចំនួន
២៣ ពាក់ព័ន្ធនឹងសក្ខីកម្មរបស់ 2-TCE-88/ សាធារណៈ-ថ្ងៃទី ៣១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៦ ៦/១៩

- 4. ឯកសារ E387/1.4 – អត្ថបទដែលមានចំណងជើងថា “ហេតុអ្វីបានជាពួកគេសម្លាប់?” សរសេរដោយលោក Alex Hinton, សារព័ត៌មាន *Phnom Penh Post*, ថ្ងៃទី ០៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៥
- 5. ឯកសារ E387/1.5 – អត្ថបទដែលមានចំណងជើងថា “ហេតុអ្វីបានជាពួកគេសម្លាប់? ការបន្តពិភាក្សាគ្នាលើនិយមន័យនៃអំពើប្រល័យពូជសាសន៍” សរសេរដោយលោក Alex Hinton, សារព័ត៌មាន *Phnom Penh Post*, ថ្ងៃទី ០២ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៥
- 6. ឯកសារ E387/1.6 – អត្ថបទដែលមានចំណងជើងថា “ការកំណត់និយមន័យនៃអំពើប្រល័យពូជសាសន៍” សរសេរដោយលោក Alex Hinton, សារព័ត៌មាន *Phnom Penh Post*, ថ្ងៃទី ២៧ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៦។

៧. មេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន បានលើកឡើងថា ឯកសារ E387/1.1 នឹងមានប្រយោជន៍សម្រាប់ការសួរដេញដោលអំពីគុណវុឌ្ឍិ និងជំនាញរបស់លោក HINTON¹⁵ ចំណែកឯកសារ E387/1.2 នឹងផ្តល់ជាមូលដ្ឋានដ៏មានប្រយោជន៍សម្រាប់ការសួរដេញដោលលោក HINTON អំពីប្រភពនៃការស្រាវជ្រាវរបស់គាត់¹⁶។ ឯកសារ E387/1.3, E387/1.4, E387/1.5 និង E387/1.6 គឺជាអត្ថបទដែលបានចុះផ្សាយក្នុងសារព័ត៌មាន *Phnom Penh Post* ដែលជាផ្នែកមួយនៃការពិភាក្សារវាងលោក HINTON និងអ្នកដទៃទៀត ចំពោះសៀវភៅរបស់លោក HINTON ដែលមានចំណងជើងថា *ហេតុអ្វីបានជាពួកគេសម្លាប់?*¹⁷។ អត្ថបទបីផ្សេងទៀតចេញពីការពិភាក្សានេះ មាននៅក្នុងសំណុំរឿងរួចរាល់ហើយ¹⁸។ មេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន បានលើកឡើងថា ខ្លួនបានដាក់សំណើ

¹⁵ សំណើរបស់ ខៀវ សំផន, កថាខណ្ឌ ៤។

¹⁶ សំណើរបស់ ខៀវ សំផន, កថាខណ្ឌ ៥។

¹⁷ សំណើរបស់ ខៀវ សំផន, កថាខណ្ឌ ៦ ដល់ ៨, *សូមមើល ផងដែរ* ជើងទំព័រ ៩ ដល់ ១០, *ខាងលើ*។

¹⁸ សំណើរបស់ ខៀវ សំផន, កថាខណ្ឌ ៩។ *សូមមើល ផងដែរ* សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ នួន ជា សុំឱ្យទទួលយកឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងសក្ខីកម្មរបស់ 2-TCE-95, ឯកសារ E367/7, ថ្ងៃទី៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៦, កថាខណ្ឌ ២។ ឯកសារភ្ជាប់ ៩៖ ទូច បូរ៉ា, “ហេតុអ្វីបានជាពួកគេសម្លាប់”, សារព័ត៌មាន *Phnom Penh Post*, ថ្ងៃទី៤ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៥, ឯកសារ E3/9683, ថ្ងៃទី៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៦។ ឯកសារភ្ជាប់ ១០៖ ទូច បូរ៉ា “ភស្តុតាងដែលបង្ហាញពីការគ្មានចេតនា”, សារព័ត៌មាន *Phnom Penh Post*, ថ្ងៃទី១៣ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៦, ឯកសារ E3/9684, ថ្ងៃទី៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៦។ ឯកសារភ្ជាប់ ១១៖ ទូច បូរ៉ា, “និយមន័យនៃពាក្យ ប្រល័យពូជសាសន៍”, សារព័ត៌មាន *Phnom Penh Post*, ថ្ងៃទី២៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៦, ឯកសារ E3/9685, ថ្ងៃទី៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៦។ សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ នួន ជា អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) សុំឱ្យទទួលយកសេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តី អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សុំឱ្យទទួលយកឯកសារចំនួន ២៣ ពាក់ព័ន្ធនឹងសក្ខីកម្មរបស់ 2-TCE-88/ សាធារណៈ-ថ្ងៃទី ៣១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៦ ៧/១៩

នេះភ្លាមៗបន្ទាប់ពីអង្គជំនុំជម្រះបានចេញសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួន កំណត់កាលបរិច្ឆេទស្តាប់សក្ខីកម្មលោក HINTON¹⁹។ មេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន អះអាងថា ការទទួលយកឯកសារទាំង ៦ នេះ នឹងជួយដល់ការស្វែងរកការពិត។ មេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន ក៏បានលើកទឡើងករណីបន្ថែមថា ឯកសារទាំងអស់នេះទាក់ទងយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយនឹងសម្ភារៈដែលមាននៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះ ហើយថា ដើម្បីប្រយោជន៍នៃយុត្តិធម៌តម្រូវឱ្យរាយការណ៍ប្រកាសទាំងអស់នេះរួមគ្នា²⁰។

៨. មេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន មិនបានជំទាស់ទៅនឹងឯកសារណាមួយ ដែលស្នើដោយមេធាវីការពារក្តី នួន ជា ឡើយ²¹។

២.៣ សហព្រះរាជអាជ្ញា

៩. សហព្រះរាជអាជ្ញាជំទាស់ទៅនឹងការទទួលយកឯកសារចំនួន ២ ដែលស្នើឡើងដោយមេធាវីការពារក្តី នួន ជា គឺ ឯកសារ E387.1.15 និង E387.1.16។

១០. សហព្រះរាជអាជ្ញាអះអាងថា ឯកសារ E387.1.15 ដែលជាអត្ថបទវិភាគច្បាប់ដែលពិភាក្សាថាតើអំពើប្រល័យពូជសាសន៍បានកើតឡើងដែរ ឬ យ៉ាងណានៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ក្នុងន័យគតិយុត្តិនោះ មិនបានជួយដល់អង្គជំនុំជម្រះក្នុងការស្វែងរកការពិតឡើយ²²។ សហព្រះរាជអាជ្ញាលើកឡើងថា ការសន្និដ្ឋានផ្លូវច្បាប់អំពី ថាតើអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ត្រូវបានប្រព្រឹត្តិដែរ ឬ ទេ នៅក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យនោះ គឺមានតែអង្គជំនុំជម្រះមួយគត់ដែលអាចសម្រេចពីបញ្ហានេះបាន²³។ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានអះអាងបន្ថែមថា អត្ថបទនេះមិនមានមូលដ្ឋានអង្គហេតុសំខាន់ ដើម្បីគាំទ្រដល់ការអះអាងរបស់ខ្លួនឡើយ ហើយមិននាំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះចាត់ទុកថាជាភស្តុតាងទេ²⁴។

ឯកសារចំនួន ២៩ ទាក់ទងនឹងសក្ខីកម្មរបស់អ្នកជំនាញ 2-TCE-95, ឯកសារ E367/8, ថ្ងៃទី៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៦, ផ្នែកសម្រេចសេចក្តី។

¹⁹ សំណើរបស់ ខៀវ សំផន, កថាខណ្ឌ ១១។

²⁰ សំណើរបស់ ខៀវ សំផន, កថាខណ្ឌ ១២។

²¹ ប្រតិចារឹក ថ្ងៃទី៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦, ទំព័រ ៣៥។

²² ប្រតិចារឹក ថ្ងៃទី៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦, ទំព័រ ៣០។

²³ ប្រតិចារឹក ថ្ងៃទី៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦, ទំព័រ ៣០។

²⁴ ប្រតិចារឹក ថ្ងៃទី៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦, ទំព័រ ៣០។

១១. សហព្រះរាជអាជ្ញាក៏បានជំទាស់ផងដែរចំពោះការទទួលយកឯកសារ E387.1.16 ដែលជាអត្ថបទសរសេរដោយលោក HINTON ស្តីពីការបង្កើត អ.វ.ត.ក ដែលអត្ថបទនេះត្រូវបានផ្សាយនៅក្នុងសារព័ត៌មាន *the New York Times* កាលពីថ្ងៃទី ៣១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៦ នោះ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាលើកឡើងថា អត្ថបទនេះ ជាអត្ថបទដែលលោក HINTON បានពិភាក្សាពីក្តីប្តឹងអំពីឯករាជ្យភាពរបស់ចៅក្រមជាតិនៃ អ.វ.ត.ក ព្រមទាំងលទ្ធភាពដែល អ.វ.ត.ក អាចបរាជ័យក្នុងការបំពេញតាមបទដ្ឋានគតិយុត្តិអន្តរជាតិនោះ គឺមិនពាក់ព័ន្ធចំពោះបញ្ហាដែលលោក HINTON ត្រូវកោះហៅមកផ្តល់សក្ខីកម្មឡើយ²⁵។ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានបន្តទៀតថា ការវិភាគនៅក្នុងអត្ថបទនេះ ដែលត្រូវបានផ្សាយមុនពេលកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីបានចាប់ផ្តើមនោះ គឺដូចជាឃ្លាតឆ្ងាយពេកបើគិតពីពេលវេលាជាមួយនឹងការជំនុំជម្រះនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ដែលធ្វើឱ្យឯកសារនេះមិនមានតម្លៃជាភស្តុតាងសំខាន់ឡើយ²⁶។

១២. សហព្រះរាជអាជ្ញាមិនបានជំទាស់ទៅនឹងឯកសារណាមួយដែលមេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន បានស្នើឡើងឡើយ²⁷។

២.៤ សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

១៣. សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី មិនបានជំទាស់ទៅនឹងសំណើណាមួយនោះទេ ហើយទុកឱ្យអង្គជំនុំជម្រះជាអ្នកសម្រេច²⁸។

២.៥ ការឆ្លើយតប

១៤. ជាចម្លើយតបចំពោះការជំទាស់របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងការទទួលយកឯកសារ E387.1.15 ធ្វើជាភស្តុតាងនោះ មេធាវីការពារក្តី នួន ជា បានលើកឡើងថា ឯកសារ E387.1.15 ជាបញ្ហាដែលថាតើការលុបបំបាត់ចោលនូវវប្បធម៌ ស្ថិតនៅក្នុងវិសាលភាពនៃអនុសញ្ញាប្រឆាំងអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ដែរ ឬ ទេ ដែលពិតជាផ្ទុយទៅនឹងទស្សនៈរបស់លោក HINTON ចំពោះបញ្ហានេះ²⁹។

²⁵ ប្រតិចារិក ថ្ងៃទី៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦, ទំព័រ ៣១។
²⁶ ប្រតិចារិក ថ្ងៃទី៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦, ទំព័រ ៣១។
²⁷ ប្រតិចារិក ថ្ងៃទី៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦, ទំព័រ ២៨។
²⁸ ប្រតិចារិក ថ្ងៃទី៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦, ទំព័រ ៣១។
²⁹ ប្រតិចារិក ថ្ងៃទី៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦, ទំព័រ ៣៤។

ប៉ុន្តែ មេធាវីការពារក្តី នួន ជា យល់ស្របថា មានតែអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងប៉ុណ្ណោះ ដែលអាច សម្រេចថាតើអំពើប្រល័យពូជសាសន៍បានកើតមានឡើងដែរ ឬ ទេ នៅក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ នៅចន្លោះពីឆ្នាំ ១៩៧៥ ដល់ឆ្នាំ ១៩៧៩ នោះ³⁰។

១៥. ជាចម្លើយតបចំពោះការជំទាស់របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាចំពោះការទទួលយកឯកសារ E387.1.16 មេធាវីការពារក្តី នួន ជា បានបញ្ជាក់ថា ខ្លួននឹងមិនសាកសួរលោក HINTON “វែងឆ្ងាយ” ឡើយ អំពីបញ្ហាយុត្តាធិការ ឬ ភាពស្របច្បាប់របស់ អ.វ.ត.ក³¹។ មេធាវីការពារក្តី នួន ជា អះអាងថា ការស្នើសុំរបស់ខ្លួនឱ្យទទួលយកឯកសារ E387.1.16 ធ្វើជាភស្តុតាង គឺគ្រាន់តែស្នើឱ្យយកជា ព័ត៌មានមូលដ្ឋានដើម្បីផ្តល់នូវ "ការយល់ដឹងពេញលេញ និងត្រឹមត្រូវ" អំពីជំហររបស់លោក HINTON ប៉ុណ្ណោះ³²។

១៦. មេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន មិនបានឆ្លើយតបចំពោះសារណារបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាឡើយ³³។

៣. ច្បាប់ជាធរមាន

១៧. អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង នៅគ្រប់ដំណាក់កាលនៃនីតិវិធីទាំងអស់ អង្គជំនុំ- ជម្រះសាលាដំបូងអាចទទួលយកនូវភស្តុតាង ដែលខ្លួនយល់ឃើញថាអាចជួយដល់ការស្វែងរកការ ពិត ក្នុងករណីដែលភស្តុតាងនោះបានបំពេញផងដែរ តាមបទដ្ឋាន *បឋមនៃភាពពាក់ព័ន្ធ* ភាពអាច ជឿជាក់បាន និងយថាភាព ដែលតម្រូវដោយវិធាន ៨៧(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ អង្គជំនុំជម្រះនឹង សម្រេចទៅលើសំណើសុំឱ្យទទួលយកភស្តុតាងថ្មី ស្របតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដូចមានចែងនៅក្នុង វិធាន ៨៧(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ វិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងក៏តម្រូវផងដែរថា ភាគីដែលស្នើសុំ ឱ្យទទួលយកភស្តុតាងថ្មី ត្រូវបញ្ជាក់មូលហេតុនៃការស្នើសុំនេះឱ្យបានច្បាស់លាស់។ ភាគីស្នើសុំ ត្រូវតែធ្វើឱ្យអង្គជំនុំជម្រះជឿជាក់ថា ភស្តុតាងដែលបានស្នើឡើងមិនអាចរកបាន នៅមុនពេលចាប់ ផ្តើមជំនុំជម្រះ ឬ មិនអាចរកឃើញបើទោះបីជាបានខិតខំព្យាយាមយ៉ាងសមស្របហើយក៏ដោយ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី នៅក្នុងករណីមួយចំនួន អង្គជំនុំជម្រះបានទទួលយកភស្តុតាងនានាដែលមិនបាន

³⁰ ប្រតិចារិក ថ្ងៃទី៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦, ទំព័រ ៣៣។
³¹ ប្រតិចារិក ថ្ងៃទី៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦, ទំព័រ ៣៤។
³² ប្រតិចារិក ថ្ងៃទី៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦, ទំព័រ ៣៤។
³³ ប្រតិចារិក ថ្ងៃទី៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦, ទំព័រ ៣៥។

បំពេញទៅតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនេះឡើយ រួមទាំងនៅក្នុងករណីដែលភ័ស្តុតាងជាប់ពាក់ព័ន្ធយ៉ាងជិតស្និទ្ធទៅនឹងសម្ភារៈដែលមានស្រាប់នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះ និងក្នុងករណីដែលប្រយោជន៍នៃយុត្តិធម៌តម្រូវឱ្យវាយតម្លៃរួមគ្នាជាមួយប្រភព និងនៅក្នុងករណីឯកសារដែលស្នើសុំនោះ ជាឯកសារដោះបន្ទុក និងតម្រូវឱ្យមានការវាយតម្លៃដើម្បីជៀសវាងកំហុសក្នុងការស្វែងរកយុត្តិធម៌³⁴។

៤. សំអាងហេតុ

១៨. អង្គជំនុំជម្រះសូមរំលឹកដល់ភាគីថា ភាគីគួរគោរពតាមការអនុវត្តន៍ដែលបានកំណត់ស្តីពីការដាក់ឯកសារដែលត្រូវប្រើប្រាស់នៅក្នុងពេលផ្តល់សក្ខីកម្មរបស់សាក្សី ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ឬអ្នកជំនាញណាមួយ ដែលត្រូវដាក់យ៉ាងហោចណាស់ពីរសប្តាហ៍ មុនពេលសាក្សី ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ឬ អ្នកជំនាញនោះមកបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះ³⁵។ ក្នុងករណីនេះ មេធាវីការពារក្តី នួន ជា បានទទួលការជូនដំណឹងយូរហើយអំពីការបង្ហាញខ្លួនរបស់លោក HINTON ប៉ុន្តែ បានដាក់សំណើសុំរបស់ខ្លួនក្នុងរយៈពេលតិចជាងពីរសប្តាហ៍ មុនពេលលោក HINTON មកបង្ហាញខ្លួន³⁶។ នាពេលអនាគត អង្គជំនុំជម្រះនឹងមិនទទួលយកសំណើដែលដាក់មិនទាន់ពេល

³⁴ សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ នួន ជា អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) សុំឱ្យទទួលយកឯកសារចំនួន ២៩ ទាក់ទងនឹងសក្ខីកម្មរបស់អ្នកជំនាញ 2-TCE-95, ឯកសារ E367/8, ថ្ងៃទី៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៦, កថាខណ្ឌ ១១។ សូមមើល ផងដែរ ចម្លើយតបទៅនឹងសំណើតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ជនជាប់ចោទ នួន ជា និងខៀវ សំផន (ឯកសារ E236/4/1, E265, E271, E276, E276/1), ឯកសារ E276/2, ថ្ងៃទី១០ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៣, កថាខណ្ឌ ២។

³⁵ សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ នួន ជា អនុលោមតាមវិធាន ៨៧ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ស្តីពីឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី អ៊ុំ សុផានី, ឯកសារ E337/3, ថ្ងៃទី៩ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៥, កថាខណ្ឌ ៣។ សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ នួន ជា អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) សុំឱ្យទទួលយកឯកសារចំនួន ២៩ ទាក់ទងនឹងសក្ខីកម្មរបស់អ្នកជំនាញ 2-TCE-95, E367/8, ថ្ងៃទី៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៦, កថាខណ្ឌ ១២។

³⁶ នៅថ្ងៃទី២៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានជូនដំណឹងដល់ភាគីថា នួនកំពុងពិចារណាកោះហៅលោក HINTON ក្នុងនាមជាអ្នកជំនាញលើការប្រព្រឹត្តិចំពោះក្រុមជនគោលដៅ។ សូមមើលសារអេឡិចត្រូនិករបស់ មន្ត្រីច្បាប់ជាន់ខ្ពស់ ផ្ញើរជូនភាគីទាំងអស់, ថ្ងៃទី២៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥។ ឯកសារភ្ជាប់ជាមួយសារអេឡិចត្រូនិកនេះគឺ “20151223 Combined Remaining Witnesses Civil Parties& Expert Order Treatment of Targeted Groups.pdf” ដោយកត់សម្គាល់ថា 2-TCE-88 “ស្ថិតក្នុងការពិចារណា”។ នៅថ្ងៃទី១២ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៦ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានជូនដំណឹងដល់ភាគីថា លោក HINTON នឹងត្រូវកោះហៅមកផ្តល់សក្ខីកម្ម ចន្លោះពីថ្ងៃទី១៤ ដល់១៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦។ សូមមើលសារអេឡិចត្រូនិករបស់មន្ត្រីច្បាប់ជាន់ខ្ពស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ផ្ញើរជូនភាគីទាំងអស់, ថ្ងៃទី១២ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៦។ បើទោះបីជាមានព័ត៌មានសេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តី អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សុំឱ្យទទួលយកឯកសារចំនួន ២៣ ពាក់ព័ន្ធនឹងសក្ខីកម្មរបស់ 2-TCE-88/ សាធារណៈ-ថ្ងៃទី ៣១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៦ ១១/១៩

ឡើយ ជាពិសេសចំពោះសំណើសុំឱ្យទទួលយកសម្ភារៈដែលអាចរកបានជាសាធារណៈជាយូរមក ហើយនោះ³⁷។

១៩. អង្គជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ថា ឯកសារនីមួយៗដែលមេធាវីការពារក្តីទាំងពីរក្រុមបានស្នើឡើង គឺជា ឯកសារដែលអាចរកបានជាច្រើនឆ្នាំកន្លងមកហើយ។ ឯកសារជាច្រើនអាចរកបានតាំងពីមុនពេល ចាប់ផ្តើមសំណុំរឿង ០០២ នៅខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១១ មកម៉្លេះ³⁸។ ឯកសារដទៃទៀតដែលមិនអាច រកបានមុនពេលចាប់ផ្តើមសំណុំរឿង ០០២ ក៏អាចរកបាននៅមុនពេលសវនាការបឋមលើសំណុំ រឿង ០០២/០២ កាលពីថ្ងៃទី ៣០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៤ ដែរ³⁹។ ឧទាហរណ៍ ប្រវត្តិការងាររបស់ លោក HINTON គឺឯកសារ E387.1.1 និងឯកសារ E387/1.1 ត្រូវបានកែសម្រួលថ្មីចុងក្រោយ នៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៣⁴⁰។ ឯកសារផ្សេងៗទៀត បើទោះបីជាមិនមានកាលបរិច្ឆេទជាក់លាក់ក៏ដោយ ក៏ហាក់ដូចជាអាចរកបានតាំងពីយូរមកហើយ មុនពេលមេធាវីការពារក្តីដាក់សំណើរបស់ខ្លួនដែរ⁴¹។ មិនមានក្រុមមេធាវីការពារក្តីណាមួយលើកឡើងថា ឯកសារដែលមិនមានកាលបរិច្ឆេទទាំងនេះ មិនអាចរកបាននាពេលកន្លងមកនោះទេ។

២០. ឯកសារដែលបានស្នើឡើងនៅក្នុងសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តី នួន ជា និងមេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន គួរតែរកបានតាំងពីយូរ បើសិនជាមានការខិតខំស្វែងរកដោយមានការយកចិត្តទុកដាក់

មាននេះ មុនពេលលោក HINTON មកបង្ហាញខ្លួនក៏ដោយ ក៏មេធាវីការពារក្តី នួន ជា និងមេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន ដាក់ សំណើរបស់ខ្លួននៅថ្ងៃទី៣ និងថ្ងៃទី៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦។

³⁷ ការជូនដំណឹងអំពីការសិក្សាអង្គធាតុនៅជើងឯក និងការត្រួតពិនិត្យទាក់ទងនឹង សំណើសុំនានាអនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ដែលដាក់យឺត, ឯកសារ E404, ថ្ងៃទី៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៦, កថាខណ្ឌ ៦។

³⁸ ឯកសារ E387.1.9, E387.1.10, E387.1.15, E387.1.16, E387.1.17, E387/1.2, E387/1.3, E387/1.4, E387/1.5, E387/1.6។

³⁹ ឯកសារ E387.1.1, E387.1.3, E387.1.6, E387.1.8, E387.1.11, E387.1.12, E387.1.13, E387/1.1. E387.1.14 ត្រូវបានចេញផ្សាយនៅឆ្នាំ២០១៤ ប៉ុន្តែកាលបរិច្ឆេទជាក់ស្តែងនៃការចេញផ្សាយគឺមិនមាននៅលើឯកសារឡើយ។

⁴⁰ សូមមើល ឯកសារ E387.1.14។

⁴¹ អង្គជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ថា ឯកសារ E387.1.2 ដកស្រង់ចេញពី *Encyclopedia of Genocide and Crimes against Humanity*, បោះពុម្ពផ្សាយលើកទីមួយ ឆ្នាំ២០០៥។ ឯកសារ E387.1.4 និង E387.1.5 ដកស្រង់ចេញពីគេហទំព័រសាកល វិទ្យាល័យ Rutgers និងមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា ប៉ុន្តែមិនបានរៀបរាប់ពីហេតុការណ៍បច្ចុប្បន្នណាមួយឡើយ។ ឯកសារ E387.1.7 ពិភាក្សាជាចម្បងតែទៅលើការងាររបស់លោក HINTON នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៥ ហើយបានកត់សម្គាល់ពីសកម្មភាព របស់គាត់ រហូតដល់ឆ្នាំ២០១៣។

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តី អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សុំឱ្យទទួលយកឯកសារចំនួន ២៣ ពាក់ព័ន្ធនឹងសក្តិកម្មរបស់ 2-TCE-88/ សាធារណៈ-ថ្ងៃទី ៣១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៦ ១២/១៩

នោះ។ ហេតុដូច្នោះ អង្គជំនុំជម្រះសម្រេចថា មិនមានសំណើណាមួយដែលបានដាក់ទាន់ពេលវេលា នោះឡើយ។ ប៉ុន្តែ អង្គជំនុំជម្រះនឹងវាយតម្លៃថា តើជាប្រយោជន៍នៃយុត្តិធម៌ដែរ ឬ ទេ ក្នុងការ ទទួលយកឯកសារទាំងអស់នេះ។

៤.១ សំណើរបស់ នួន ជា

២១. ឯកសារដែលបានស្នើឡើងនៅក្នុងសំណើរបស់ នួន ជា អាចចាត់ទុកជាបីប្រភេទ គឺឯកសារទាក់- ទងនឹងប្រវត្តិសាស្ត្រ និងគុណវុឌ្ឍិរបស់លោក HINTON អត្ថបទសារព័ត៌មាន និងឯកសាររៀប រាប់ពីសកម្មភាពវិជ្ជាជីវៈរបស់លោក HINTON។

៤.១.១ ឯកសារទាក់ទងនឹងប្រវត្តិសាស្ត្រ និងគុណវុឌ្ឍិរបស់លោក HINTON

២២. ឯកសារ E387.1.1, E387.1.6 និង E387.1.8 សុទ្ធតែពិភាក្សាអំពីប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់លោក HINTON ជានរវិទូ និងជាអ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីអំពើប្រល័យពូជសាសន៍។ មេធាវីការពារក្តី នួន ជា បានលើកឡើងថា ឯកសារ E387.1.1 ដែលជាប្រវត្តិការងាររបស់លោក HINTON បង្ហាញថា ជំនាញរបស់លោក HINTON មិនទាក់ទងទៅនឹងការប្រព្រឹត្តិចំពោះជនជាតិវៀតណាម និងពុទ្ធសាសនិកជននៅក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យឡើយ ហេតុដូច្នោះ ឯកសារនេះមានសារ សំខាន់សម្រាប់ការកំណត់ពីវិសាលភាពនៃជំនាញរបស់លោក HINTON⁴²។ អង្គជំនុំជម្រះយល់ ឃើញថា ឯកសារ E387.1.1 ពាក់ព័ន្ធនឹងគុណវុឌ្ឍិរបស់លោក HINTON ក្នុងនាមជាអ្នកជំនាញ។ ដូចគ្នានេះដែរ អង្គជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា ឯកសារ E387.1.6 និង E387.1.8 ដែលជាការដក ស្រង់ពីគេហទំព័ររបស់សាកលវិទ្យាល័យ Rutgers បានផ្តល់ព័ត៌មានបន្ថែមពាក់ព័ន្ធនឹងប្រវត្តិ ការងាររបស់លោក HINTON ហើយទាក់ទងទៅនឹងការពិភាក្សាអំពីភាពជំនាញរបស់គាត់។

២៣. ចំពោះចេតនារបស់មេធាវីការពារក្តី នួន ជា ក្នុងការជំទាស់អំពីកម្រិតនៃចំណេះដឹងរបស់លោក HINTON អំពីការប្រព្រឹត្តិទៅលើពុទ្ធសាសនិកជន និងជនជាតិវៀតណាមក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិប- តេយ្យវិញនោះ អង្គជំនុំជម្រះសូមរំលឹកថា ក្នុងពេលកន្លងមក អង្គជំនុំជម្រះបានសម្រេចថា ជំនាញ របស់លោក HINTON ក្នុងផ្នែកសង្គមវប្បធម៌ នរវិទ្យា អំពីប្រល័យពូជសាសន៍ អំពីហិង្សា នយោបាយក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ព្រមទាំងអត្ថបទនិពន្ធជាច្រើនរបស់គាត់អំពីការជំរុញផ្សេងៗ ឱ្យ

⁴² សំណើរបស់ នួន ជា, កថាខណ្ឌ ៤។

មានការចូលរួមជាបុគ្គលនៅក្នុងការសម្លាប់មនុស្សជាទ្រង់ទ្រាយធំនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជានោះ ធ្វើឱ្យគាត់មានគុណវុឌ្ឍិជាអ្នកជំនាញ⁴³។ មេធាវីការពារក្តី នួន ជា អះអាងថា ឯកសារ E387.1.1, E387.1.6 និង E387.1.8 បង្ហាញថា លោក HINTON មិនមែនជាអ្នកជំនាញអំពីការប្រព្រឹត្តិទៅលើជនជាតិភាគតិចនៅក្នុងកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យនោះទេ⁴⁴ និងថា គាត់មានការពាក់ព័ន្ធផ្លូវចិត្តយ៉ាងជ្រាលជ្រៅខ្លាំងពេកជាមួយរឿងក្តីនេះ ដែលធ្វើឱ្យគាត់មិនអាចផ្តល់សក្ខីកម្មដោយអព្យាក្រឹត ឬ ដោយសត្យានុម័តបានឡើយ⁴⁵។

២៤. អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងរំលឹកថា អ្នកជំនាញមានកាតព្វកិច្ចផ្តល់សក្ខីកម្ម ដោយអព្យាក្រឹត និងសត្យានុម័តបំផុត⁴⁶។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានកត់សម្គាល់កន្លងមកហើយថា ការជំទាស់ទៅនិងភាពលម្អៀង ឬ កង្វះឯករាជ្យភាពរបស់អ្នកជំនាញ គឺពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងការឆ្លើងថ្លែងរបស់អង្គជំនុំជម្រះចំពោះភ័ស្តុតាងរបស់អ្នកជំនាញប៉ុណ្ណោះ⁴⁷។ ឯកសារ E387.1.1, E387.1.6 និង E387.1.8 ផ្តល់ជាមូលដ្ឋានសម្រាប់មេធាវីការពារក្តី នួន ជា ធ្វើការសួរដេញដោលលោក HINTON អំពីការចោទប្រកាន់ពីភាពលម្អៀងរបស់គាត់ ដូច្នេះហើយឯកសារនេះផ្តល់ដល់អង្គជំនុំជម្រះនូវព័ត៌មានបន្ថែមដែលផ្អែកលើព័ត៌មាននេះ អង្គជំនុំជម្រះនឹងសម្រេចទៅលើទម្ងន់ដែលត្រូវផ្តល់សម្រាប់សក្ខីកម្មរបស់លោក HINTON។ ហេតុដូច្នេះ ការសួរលម្អិតបន្ថែមទៀតទៅលើគុណវុឌ្ឍិរបស់លោក HINTON នឹងជួយដល់ការស្វែងរកការពិត។ ដូចនេះ អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង អង្គជំនុំជម្រះទទួលយកឯកសារទាំងអស់នេះធ្វើជាភ័ស្តុតាងដើម្បីជាប្រយោជន៍នៃយុត្តិធម៌។

៤.១.២ អត្ថបទសារព័ត៌មាន

⁴³ សេចក្តីសម្រេចតែងតាំង HINTON, កថាខណ្ឌ ១៣ ដល់១៤។
⁴⁴ សំណើរបស់ នួន ជា, កថាខណ្ឌ ៤។
⁴⁵ សំណើរបស់ នួន ជា, កថាខណ្ឌ ១០, ១២។
⁴⁶ សេចក្តីសម្រេចលើការចាត់តាំងអ្នកជំនាញ, ឯកសារ E215 (“សេចក្តីសម្រេចលើការចាត់តាំងអ្នកជំនាញ”), ថ្ងៃទី៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១២, កថាខណ្ឌ ១៥។
⁴⁷ សេចក្តីសម្រេចតែងតាំង HINTON, កថាខណ្ឌ 12, ដកស្រង់សេចក្តីសម្រេចលើការចាត់តាំងអ្នកជំនាញ 2-TCE-95, ឯកសារ E367, ថ្ងៃទី២១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៥, កថាខណ្ឌ ៩។ សេចក្តីសម្រេចលើការចាត់តាំងអ្នកជំនាញ TCE-33, ឯកសារ E283, ថ្ងៃទី២៦ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៣ កថាខណ្ឌ ១៣។ សេចក្តីសម្រេចលើការចាត់តាំងអ្នកជំនាញ, កថាខណ្ឌ ១៥។ សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តី អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សុំឱ្យទទួលយកឯកសារចំនួន ២៣ ពាក់ព័ន្ធនឹងសក្ខីកម្មរបស់ 2-TCE-88/ សាធារណៈ-ថ្ងៃទី ៣១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៦ ១៤/១៩

២៥. អង្គជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា ឯកសារ E387.1.2, E387.1.9, E387.1.10, E387.1.11, E387.1.13 និង E387.1.14 មានការពាក់ព័ន្ធ និងអាចជឿជាក់បាន តាមការពិនិត្យជាបឋម ដោយសារតែលោក HINTON គឺជាអ្នកនិពន្ធដែលបង្ហាញអត្តសញ្ញាណនៃអត្ថបទទាំងអស់នេះ។ អត្ថបទទាំងអស់នេះរួមមានព័ត៌មានជាច្រើនស្តីពីនរវិទ្យាវប្បធម៌ ទស្សនៈរបស់លោក HINTON ស្តីពីអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ ការកាប់សម្លាប់ និងការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ នៅក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និងព័ត៌មានការងាររបស់ អ.វ.ត.ក ដែលផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ។ ដូចគ្នានេះដែរ អង្គជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា ឯកសារ E387.1.3 និង E387.1.12 មានការពាក់ព័ន្ធ និងអាចជឿជាក់ តាមការពិនិត្យជាបឋម ដោយសារតែអត្ថបទទាំងពីរនេះ មានសម្រុងអត្ថបទផ្ទាល់អំពីលោក HINTON។ នៅក្នុងឯកសារ E387.1.3 លោក HINTON បានបញ្ចេញមតិយោបល់អំពីភាពលំបាកនៅក្នុងការសិក្សាពីអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ និង “កត្តានយោបាយតែមួយគត់” ដែលបង្កការលំបាកដល់ការសិក្សាពីអំពើប្រល័យពូជសាសន៍នេះ⁴⁸។ នៅក្នុងឯកសារ E387.1.12 ដែលជាអត្ថបទព័ត៌មានថ្មីលោក HINTON បានបញ្ចេញមតិថា ភ័ស្តុតាងដែលប្រមូលបានដោយ អ.វ.ត.ក “នឹងជួយដល់ការស្រាវជ្រាវក្នុងរយៈពេលរាប់ឆ្នាំទៅមុខទៀត”⁴⁹។ អត្ថបទទាំងអស់នេះសុទ្ធតែពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹង “ចំណេះដឹង និងជំនាញ” របស់លោក HINTON ព្រមទាំងទស្សនៈ និងវិធីសាស្ត្រវិជ្ជាជីវៈរបស់គាត់ ដែលជាប្រធានបទសម្រាប់ការសួរដេញដោលលោក HINTON⁵⁰។ លើសពីនេះទៀត អង្គជំនុំជម្រះបានផ្ទៀងផ្ទាត់ប្រភពនៃឯកសារទាំងនេះ នៅលើប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត ហើយយល់ឃើញថា ឯកសារទាំងអស់នេះសុទ្ធតែមានយថាភាព។ ហេតុដូច្នេះ ឯកសារទាំងនេះបានបំពេញទៅតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃវិធាន ៨៧(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

២៦. លើសពីនេះទៀត ដោយសារតែឯកសារទាំងអស់នេះរួមបញ្ចូលការផ្តែងកន្លងមករបស់លោក HINTON អំពីភាពជំនាញរបស់គាត់ ព្រមទាំងការសិក្សាពីអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ និងការងារដែលគាត់កំពុងធ្វើជាមួយ អ.វ.ត.ក ទើបភ័ស្តុតាងនេះពាក់ព័ន្ធយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយនឹងសក្ខីកម្មលើអង្គសេចក្តីដែលគាត់គ្រោងនឹងមកផ្តល់ ហើយភ័ស្តុតាងនេះនឹងផ្តល់ជាមូលដ្ឋានបន្ថែមទៀតសម្រាប់

⁴⁸ ឯកសារ E387.1.3, ទំព័រ ២។
⁴⁹ Attachment 12: Tom Fawthrop, ‘Time running out for Khmer Rouge tribunals’, Al-Jazeera English, ថ្ងៃទី២២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៣, ឯកសារ E387.1.12, ថ្ងៃទី៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦, ទំព័រ ៦។
⁵⁰ សេចក្តីសម្រេចតែងតាំង HINTON, កថាខណ្ឌ ១៤។
 សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តី អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សុំឱ្យទទួលយកឯកសារចំនួន ២៣ ពាក់ព័ន្ធនឹងសក្ខីកម្មរបស់ 2-TCE-88/ សាធារណៈ-ថ្ងៃទី ៣១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៦ ១៥/១៩

មេធាវីការពារក្តី នួន ជា ក្នុងការសួរ ឬ ជំទាស់ទៅនឹងជំនាញរបស់លោក HINTON។ ការទទួលយកឯកសារទាំងអស់នេះនឹងជួយបន្ថែមទៀតដល់ការស្វែងរកការពិត។ ហេតុដូច្នោះ អង្គជំនុំជម្រះទទួលយកឯកសារទាំងអស់នេះធ្វើជាឯកសារភ័ស្តុតាង អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

២៧. អង្គជំនុំជម្រះបដិសេធសំណើរបស់ នួន ជា សុំឱ្យទទួលយកឯកសារពីរនៃឯកសារប្រភេទនេះ គឺ ឯកសារ E387.1.15 និង E387.1.16។ មេធាវីការពារក្តី នួន ជា បានលើកឡើងថា ការវិភាគនៅក្នុងឯកសារ E387.1.15 ដែលជាអត្ថបទវិភាគច្បាប់ បានសន្និដ្ឋានថា អំពើប្រល័យជនជាតិសាសន៍មិនត្រូវបានប្រព្រឹត្តិឡើងនៅកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យទេ ដោយយោងតាមនិយមន័យផ្លូវច្បាប់របស់អំពើប្រល័យជនជាតិសាសន៍ ដែលមានចែងនៅក្នុងអនុសញ្ញាស្តីពីការបង្ការ និងផ្តន្ទាទោសចំពោះបទឧក្រិដ្ឋប្រល័យជនជាតិសាសន៍⁵¹។ ប៉ុន្តែ លោក HINTON ត្រូវបានកោះហៅឱ្យមកផ្តល់សក្ខីកម្ម ដោយផ្អែកទៅលើភាពជំនាញរបស់គាត់ជានរវិទូ មិនមែនជាអ្នកសិក្សាផ្នែកច្បាប់ឡើយ⁵²។ ការវិភាគផ្លូវច្បាប់ដែលធ្វើឡើងនៅក្នុងឯកសារ E387.1.15 មិនបានផ្តល់ជាមូលដ្ឋានពាក់ព័ន្ធសម្រាប់ការសួរដេញដោលអ្នកជំនាញឡើយ ដោយសារតែការសន្និដ្ឋានលើអង្គច្បាប់ទាំងនេះ គឺជាកិច្ចការដែលអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនឹងធ្វើការសម្រេចជាចុងក្រោយ និងមិនស្ថិតនៅក្នុងវិសាលភាពនៃជំនាញរបស់លោក HINTON នោះទេ។

២៨. មេធាវីការពារក្តី នួន ជា លើកឡើងថា ឯកសារ E387.1.16 នឹងមានភាពពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងការពិភាក្សាអំពីសិទ្ធិទទួលបានការជំនុំជម្រះក្តីប្រកបដោយយុត្តិធម៌របស់ នួន ជា⁵³។ ពាក់ព័ន្ធនឹងឯកសារនេះ មេធាវីការពារក្តី នួន ជា បានលើកឡើងបន្ថែមទៀតថា លោក HINTON អាចផ្តល់ព័ត៌មានដ៏មានតម្លៃ "ដោយរៀបរាប់ពីចំណុចខ្លះខាតនៃការស្រាវជ្រាវយុត្តិធម៌អន្តរកាលសម្រាប់ការពិត" ដើម្បីគាំទ្រដល់ការជំទាស់របស់មេធាវីការពារក្តី នួន ជា ចំពោះ "នីត្យានុកូលភាព និងភាពលម្អៀងរបស់ អ.វ.ត.ក"⁵⁴។ ប៉ុន្តែ ជាថ្មីម្តងទៀត លោក HINTON នឹងមកបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះ ក្នុងឋានៈជាអ្នកជំនាញនរវិទូ មិនមែនមកពិភាក្សាអំពីនីត្យានុកូលភាពរបស់

⁵¹ សំណើរបស់ នួន ជា, កថាខណ្ឌ ២៦។

⁵² សេចក្តីសម្រេចតែងតាំង HINTON, កថាខណ្ឌ ១៣ ដល់១៤។

⁵³ សំណើរបស់ នួន ជា, កថាខណ្ឌ ២៩។

⁵⁴ សំណើរបស់ នួន ជា, កថាខណ្ឌ ២៩។

អ.វ.ត.ក និងទស្សនៈច្បាប់ណាមួយ ដែលជាប្រធានបទក្រៅវិសាលភាពនៃភាពជំនាញរបស់គាត់ នោះឡើយ។

៤.១.៣ ឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្មភាពវិជ្ជាជីវៈរបស់លោក HINTON

២៩. ឯកសារ E387.1.4, E387.1.5, E387.1.6, E387.1.7 និង E387.1.17 សុទ្ធតែពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹង សកម្មភាពវិជ្ជាជីវៈរបស់លោក HINTON ក្នុងនាមជានរវិទូ ដែលក្នុងនោះរួមមាន ការងាររបស់ គាត់ជាមួយមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា និងមជ្ឈមណ្ឌលសិក្សាអំពីប្រល័យពូជសាសន៍ និងសិទ្ធិ មនុស្សរបស់សាកលវិទ្យាល័យ Rutgers។ អង្គជំនុំជម្រះពិចារណាថា ឯកសារទាំងនេះដែលជា ឧទាហរណ៍នៃការងារមួយចំនួនរបស់លោក HINTON ដែលបានធ្វើឡើងក្នុងនាមជាអ្នកជំនាញ ក្នុងវិស័យរបស់គាត់នោះ មានភាពពាក់ព័ន្ធ។ អង្គជំនុំជម្រះបានផ្ទៀងផ្ទាត់ឯកសារដែលមាននៅលើ ប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណែតទាំងនេះ ហើយយល់ឃើញថា តាមការពិនិត្យជា បឋមឯកសារទាំងអស់នេះមាន ភាពអាចជឿជាក់បាន និងមានយថាភាព។ លើសពីនេះទៀត អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃ វិធានផ្ទៃក្នុង ឯកសារទាំងអស់នេះអាចជួយដល់ការស្វែងរកការពិត ដោយសារតែឯកសារទាំងនេះ ពាក់ព័ន្ធជិតស្ទើរជាមួយនឹងឯកសារដែលបានទទួលយកខាងលើ គឺឯកសារស្តីពីគុណវុឌ្ឍិ និង ជំនាញរបស់លោក HINTON ដែលភាគីនានាមានបំណងប្រើប្រាស់ជាមូលដ្ឋានក្នុងការតាំង សំណួរទៅលោក HINTON។ ដូច្នេះ អង្គជំនុំជម្រះនឹងទទួលយកឯកសារទាំងនេះធ្វើជាភស្តុតាង។

៤.២ សំណើរបស់ ខៀវ សំផន

៣០. ជាដំបូងអង្គជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ថា សំណើរបស់ ខៀវ សំផន សុំឱ្យទទួលយកឯកសារចំនួន ៣ គឺ ឯកសារ E387/1.1, E387/1.2 និង E387/1.4 ដែលមេធាវីការពារក្តី នួន ជា ក៏បានស្នើសុំផងដែរ គឺ E387.1.1, E387.1.9 និង E387.1.10។

៣១. មេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន ក៏បានស្នើសុំឱ្យទទួលយកឯកសារ E387/1.3, E387/1.5 និង E387/1.6 ដែលជាអត្ថបទចំនួនបីដែលចេញផ្សាយក្នុងសារព័ត៌មាន *Phnom Penh Post* នៅ ចន្លោះពីខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៥ ដល់ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៦ ដោយអត្ថបទពីរក្នុងចំណោមឯកសារបី នោះជាអត្ថបទរបស់លោក HINTON (E387/1.5 និង E387/1.6)។ ឯកសារទាំងបីនេះគឺជាផ្នែក នៃបណ្តុំអត្ថបទ ស្តីពីការវិភាគ និងការសន្និដ្ឋានរបស់លោក HINTON អំពីការសម្លាប់មនុស្សនៅ

ក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ដែលពាក់ព័ន្ធផ្ទាល់ជាមួយជំនាញរបស់លោក។ បើទោះបីជាឯកសារ E387/1.3 សរសេរឡើងដោយលោក Henri LOCARD ក៏ដោយ ប៉ុន្តែឯកសារ E387.1.10 ដែលបានទទួលយកពីខាងលើ គឺជាចម្លើយតបដោយផ្អែកទៅនឹងទង្វើករណីដែលលើកឡើងដោយលោក Henri LOCARD នៅក្នុងឯកសារ E387/1.3។ អង្គជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា អត្ថបទទាំងអស់នៅក្នុងបណ្តាំឯកសារទាំងនេះ ជាប់ពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងសក្ខីកម្មដែលគ្រោងទុករបស់លោក HINTON ហើយមានភាពពាក់ព័ន្ធ ព្រមទាំងអាចជឿជាក់បាន និងមានយថាភាព ភាមការពិនិត្យជាបឋម។ លើសពីនេះទៀត ដោយកត់សម្គាល់ថា អត្ថបទដទៃទៀតនៅក្នុងបណ្តាំឯកសារនេះ ត្រូវបានទទួលយកធ្វើជាឯកសារភ័ស្តុតាងហើយនោះ អត្ថបទទាំងនេះជាប់ពាក់ព័ន្ធយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយនឹងសម្ភារៈដែលមានស្រាប់នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះ⁵⁵។ ហេតុដូច្នេះ អង្គជំនុំជម្រះទទួលយកឯកសារទាំងនេះធ្វើជាភ័ស្តុតាង។

ផ្នែកលើសំអាចហេតុដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

អនុញ្ញាត តាមសំណើសុំរបស់ នួន ជា ដោយផ្អែក

ទទួលយក ឯកសារដូចខាងក្រោមនៅក្នុងសំណើរបស់ នួន ជា ហើយកំណត់លេខ E3 ដូចបញ្ជាក់ក្នុងរង្វង់ក្រចក៖

- E387.1.1 (E3/9702);
- E387.1.2 (E3/9704);
- E387.1.3 (E3/9703);
- E387.1.4 (E3/9705);
- E387.1.5 (E3/9706);
- E387.1.6 (E3/9707);
- E387.1.7 (E3/9708);
- E387.1.8 (E3/9709);
- E387.1.9 (E3/9710);
- E387.1.10 (E3/9711);

⁵⁵ សូមមើល ឯកសារ E3/9683, E3/9684, E3/9685។ សំណើរបស់ ខៀវ សំផន, កថាខណ្ឌ ៩។ សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តី អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សុំឱ្យទទួលយកឯកសារចំនួន ២៣ ពាក់ព័ន្ធនឹងសក្ខីកម្មរបស់ 2-TCE-88/ សាធារណៈ-ថ្ងៃទី ៣១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៦ ១៨/១៩

- E387.1.11 (E3/9712);
- E387.1.12 (E3/9713);
- E387.1.13 (E3/9714);
- E387.1.14 (E3/9715);
- E387.1.17 (E3/9716);

បដិសេធ ឯកសារដូចខាងក្រោម នៅក្នុងសំណើសុំរបស់ នួន ជា

- E387.1.15;
- E387.1.16;

អនុញ្ញាត តាមសំណើសុំរបស់ ខៀវ សំផន ដោយផ្អែក

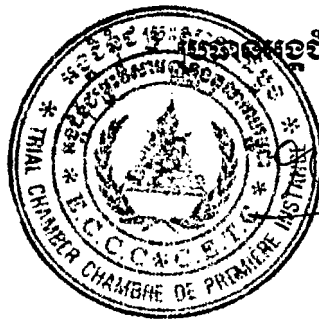
ទទួលយក ឯកសារខាងក្រោមនៅក្នុងសំណើរបស់ ខៀវ សំផន ហើយកំណត់លេខ E3 ដូចបញ្ជាក់ក្នុងរង្វង់ក្រចក៖

- E387/1.3 (E3/9717);
- E387/1.5 (E3/9718);
- E387/1.6 (E3/9719) និង

កត់សម្គាល់ថា ឯកសារ E387/1.1, E387/1.2, E387/1.4 ដូចគ្នាទៅនឹងឯកសារ E387.1.1 (E3/9702), E387.1.9 (E3/9710) និង E387.1.10 (E3/9711)។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី០២ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០១៦

ប្រធានអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

[Handwritten signature]

ទិល ណារិន

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តី អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សុំឱ្យទទួលយកឯកសារចំនួន ២៣ ពាក់ព័ន្ធនឹងសក្តីកម្មរបស់ 2-TCE-88/ សាលាធារណៈ-ថ្ងៃទី ៣១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៦